

ตอนที่คร.แดเนียล แมคคิลลารี มิซันนารีคนแรกเดินทางไปถึงเชียงใหม่ เจ้าหลวงผอัญญาไม่อยู่ เจ้าหลานชายที่มีหน้าที่รับผิดชอบแทนไม่ทราบจะตัดสินใจอย่างไรก็เลยหลบไปบ้านนอก แต่ในที่สุดเมื่อเจ้าหลวงกลับมาก็ได้จัดการต้อนรับตามสมควรจนกระทั่งเดินทางกลับ การเดินทางครั้งนั้นถือว่าไปสำรวจเพื่อเตรียมไปทำงานเผยแพร่ต่อไป ต่อมาอีกสามปีจึงได้พากันเดินทางขึ้นไปเป็นคณะ ทั้งนี้โดยทางกงสุลอเมริกันได้ติดต่อขอความช่วยเหลือจากเสนาบดีกระทรวงต่างประเทศ ชื่อนำหนังสือขึ้นทูลเกล้าถวายในหลวง ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเปิดสำนักขึ้นที่เชียงใหม่ ในหลวงทรงให้คำตอบว่า อำนาจใจเรื่องนี้ไม่มีได้อยู่ที่พระองค์ท่าน เพราะพระองค์ท่านยังไม่สามารถจะบังคับประชาชนชาวเชียงใหม่ในเรื่องของมิซันนารีได้ ขณะนั้นเจ้าหลวงก็ยังพักอยู่ในกรุงเทพฯ ถ้าเจ้าหลวงยินยอมรัฐบาลไทยก็ไม่ขัดข้อง เพราะฉะนั้น ขอให้ไปเฝ้าพระเจ้าเชียงใหม่ ซึ่งในหลวงโปรดเกล้าให้พนักงานไปด้วยคนหนึ่ง เพื่อจะได้ออกไปรายงานกราบบังคมทูลให้ทรงทราบ ดังนั้นหมอดแดเนียลกับคณะจึงพากันไปที่ท่าน้ำซึ่งกระบวนเรือของเจ้าเชียงใหม่จอดอยู่ในเช้าวันเสาร์ พระเจ้ากาวิโลรสพระเจ้าเชียงใหม่ ก็แต่งกายแบบพื้นเมืองตามสบายของท่าน คือนุ่งผ้าแต่ไม่สวมเสื้อ มีผ้ายี่โปคาดบ่า มีไม้ถืออันเล็ก ๆ ออกมาต้อนรับนายแพทย์ชาวอเมริกันที่ท่าน้ำ...

ท่านก็พระหัตถ์ให้จับ แล้วประทับนั่งไขว่ห้าง รับสั่งถามถึงกิจธุระของหมอดแดเนียลกับหมอบลัดเลย์ ซึ่งทั้งสองก็ได้ทูลอธิบายถึงเจตจำนงที่จะอนุญาตจัดตั้งสถานีมิซันนารีที่เชียงใหม่ ซึ่งได้เคยทาบทามมาหลายครั้งแล้ว เจ้าหลวงรู้สึกจะทรงยอมให้มีการปลูกสร้าง คือการสร้างโรงเรียน สถานพยาบาล และสำนักงานสอนศาสนา อันนั้นเห็นว่าพระองค์ทรงเล็งเห็นการณ์ไกลอยากจะให้บ้านเมืองเจริญขึ้น ดังนั้นในปี ๒๔๐๙ เดือนมกราคม หมอดแดเนียลพร้อมด้วยคณะและผู้ติดตามก็ได้เดินทางโดยทางเรือขึ้นไปจังหวัดเชียงใหม่อีกเป็นคารบสอง คราวนี้ท่านได้สมรสแล้วกับบุตรสาวของหมอบลัดเลย์ การเดินทางให้เวลาถึงสามเดือน เชียงใหม่สมัยนั้นเต็มไปด้วยโรคภัยไข้เจ็บชุกชุมที่สุด ชาวเมืองก็ขายสามุนไพร่บ้าง ตลอกจนการเช่นผีเลี้ยงผีไปตามเรื่องตามราว หมอดแดเนียลต้องผจญกับอุปสรรคมากมายในการทำงาน อีกทั้งภรรยาจะคลอดบุตร ที่อยู่ที่เพียงศาลาโล่ง ๆ มีฝาสามด้าน มีระเบียบต่อไปราวหกฟุต ตัวศาลายาว ๒๐ ฟุต กว้าง ๑๒ ฟุต ใช้เป็นทั้งห้องนอน ห้องอาหาร ห้องรับแขก และเป็นสำนักงานไปด้วย ห้องครัวกับห้องน้ำต้องสร้างขึ้นใหม่ จนทำให้คริสเตียนมีมากในภาคเหนือ นอกจากจะต้องอยู่อย่างคับแคบแล้ว พวกเขาจะต้องเผชิญกับประชาชนเชียงใหม่ที่พากันยกโขยงมาดู “กุลาขาว” คือพวกฝรั่งกันเนืองแน่นทุกวัน ก่อความลำคาญให้เขาเป็นอันมาก แต่พวกนี้เขามีจุดประสงค์มาเพื่อการเผยแพร่งานศาสนาเขาก็ต้องอดทนไม่เป็นแก่ความเหนื่อยยากลำบาก ในที่สุดหมอดแดเนียลก็ได้รับความสำเร็จดังที่เล่าให้ฟังมาแล้ว ส่วนเจ้าหลวงก็สังเกตเห็นการอยู่อย่าง ท่านคุ้นเคยกับพวกนี้มาก่อนตลอดจนเจ้าหญิงทิพเกษรและเจ้าหญิงอุบลวรรณพระธิดาก็คุ้นกับฝรั่งพวกนี้เป็นอย่างดี ตอนที่หมอดแดเนียลแต่งงาน ก็ได้ส่งเค้กไปถวายเจ้าหญิง และเจ้าหญิงก็เคยเสด็จไปเยี่ยมหมอดแดเนียลที่พักตอนที่หมอดแดเนียลไปถึงเชียงใหม่ แรก ๆ นะเธอ เอายาควินินไปมากมาเลย แล้วก็ยังต้องรักษาโรคคอกพอกซึ่งเป็นกันมาก เพราะขาดอาหารทะเล พอรักษาหายเข้าสักคนหนึ่งก็เลื่องลือกันขนานใหญ่ พวกกะเหรี่ยงและเขาเขาก็พากันมาขอให้ปลูกผีให้ ส่วนเชื้อหนองนั้นสมัยก่อนยังไม่มีตุ๋นก็ใช้วิธีสังกะเสกแห้งไปจากกรุงเทพฯ นับว่าครั้งนั้น คนเชียงใหม่รอดชีวิตจากโรคไข้ดำช้ำเป็นจำนวนมาก ตามบันทึกท่านบอกไว้ว่าได้เดินทางไปถึงเชียงรุ่ง แล้วก็หลวงพระบาง อันนั้นน่าชมอุตสาหะวิริยะของหมอดแดเนียลเป็นอย่างยิ่ง เพราะการเดินทางอันแสนทุรกันดารครั้งนั้น เป็นเรื่องยากยิ่งนัก ต้องขึ้นเขาไม่รู้ว่ากี่ลูก บางตอนต้องลงลุยน้ำข้ามลำธาร นับได้ถึง ๔๙ แห่ง ทุกวันนี้มีคนไทยไม่กี่คนที่กล้าเดินทางไกลแบบทุรกันดารอย่างท่าน ระยะเวลาที่ท่านอยู่เมืองไทยนายถึงสามราชกาลคือตั้งแต่ รัชกาลที่ ๔ ถึงรัชกาลที่ ๖ หรือตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๐๑ - พ.ศ. ๒๔๕๔ หนังสือประวัติของหมอดแดเนียล “กึ่งศตวรรษในหมู่ชนชาติไทยและลาว” เป็นหนังสือที่มีประโยชน์มาก

เมื่อเจ้าเชียงใหม่ต้อนรับฝรั่ง

•เขียนโดย Administrator•

•วันอาทิตย์ที่ 20 พฤษภาคม 2012 เวลา 22:39 น. • -
